

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 232/2014**av den 11 mars 2014****om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 209.1 och 212.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av förslaget till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Genom denna förordning inrättas det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI) som ett av de instrument som direkt understöder Europeiska unionens yttre politik. Den ersätter Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1638/2006 ⁽⁴⁾, som upphörde att gälla den 31 december 2013.
- (2) Enligt artikel 8 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ska unionen utveckla särskilda förbindelser med närbelägna länder i syfte att skapa ett område med välstånd och god grannsamja som grundar sig på unionens värderingar och utmärks av nära och fredliga förbindelser som bygger på samarbete.
- (3) Inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken erbjuder unionen länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken privilegierade förbindelser, som bygger på ett ömsesidigt engagemang för och främjande av värderingarna demokrati och mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning och principerna om marknadsekonomi och hållbar utveckling för alla. Den åstadkommer dessutom, i förekommande fall, en

ram för ökad rörlighet och direkta personkontakter, framför allt genom avtal om viseringslättnader och återtagandeavtal, och, från fall till fall, genom viseringsliberalisering.

- (4) Sedan den europeiska grannskapspolitiken introducerades har den starkt förbindelserna med partnerländerna och medfört påtagliga fördelar för både unionen och dess partner, bland annat genom att det har inrättats regionala initiativ och stöd för demokratisering i det europeiska grannskapet. Ett antal större förändringar i det europeiska grannskapet föranledde en övergripande strategisk översyn av den europeiska grannskapspolitiken under 2011. Översynen innebär bland annat att den kommer att ges mer stöd till partner som åtar sig att bygga demokratiska samhällen och genomföra reformer, i enlighet med den incitamentbaserade strategin "mer ger mer" och principen "ömsesidig ansvarighet", partnerskap med samhällen och mer differentierade och mer skräddarsydda lösningar för de enskilda partnerländerna. Genom denna förordning bör tydliga band skapas mellan ramen för den europeiska grannskapspolitiken och det stöd som ska tillhandahållas genom denna förordning.
- (5) Denna förordning bör stödja genomförandet av politiska initiativ som har bidragit till att utforma den europeiska grannskapspolitiken: det östliga partnerskapet mellan unionen och dess östliga grannländer, partnerskapet för demokrati och delat välstånd samt unionen för Medelhavsområdet i det södra grannskapet. Dessa initiativ är alla strategiskt viktiga och erbjuder också meningsfulla politiska ramar för fördjupade förbindelser med och mellan partnerländer, på grundval av principerna om ömsesidig ansvarighet, delat egenansvar och gemensamt ansvarstagande. Denna förordning bör även stödja genomförandet av regionalt samarbete i hela det europeiska grannskapet, bland annat inom ramen för politiken för den nordliga dimensionen eller Svartahavssynergien, samt i första hand när det gäller gränsöverskridande samarbete de externa aspekterna av relevanta makroregionala strategier.
- (6) Målen i denna förordning bör eftersträvas med lämplig medverkan av partner på området för yttre åtgärder, bland annat det civila samhällets organisationer och de lokala myndigheterna, vid förberedelsen, genomförandet och övervakningen av unionens stöd, med tanke på den viktiga roll dessa spelar. Denna förordning bör även stärka förmågan hos det civila samhällets organisationer att sörja för faktisk inhemsk ansvarighet och lokalt egenansvar och att helt och fullt delta i demokratiseringsprocessen.
- (7) I denna förordning erkänns Ryska federationens särskilda ställning, både som unionens granne och som en strategisk partner i regionen.

⁽¹⁾ EUT C 11, 15.1.2013, s. 77.

⁽²⁾ EUT C 391, 18.12.2012, s. 110.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 december 2013 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 11 mars 2014.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1638/2006 av den 24 oktober 2006 om fastställande av allmänna bestämmelser för upprättandet av ett europeiskt grannskaps- och partnerskapsinstrument (EUT L 310, 9.11.2006, s. 1).

- (8) Inom ramen för såväl denna förordning som Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) bör stöd ges till programmen för gränsöverskridande samarbete mellan å ena sidan medlemsstaterna och å andra sidan partnerländer och/eller Ryska federationen (nedan kallade *andra deltagande länder i det gränsöverskridande samarbetet*) längs unionens yttre gränser i syfte att främja en integrerad och hållbar regional utveckling och ett motsvarande samarbete i angränsande gränsområden och en harmonisk territoriell integration i hela unionen och med grannländerna. För att säkerställa ett effektivt genomförande av det gränsöverskridande samarbetet är det viktigt att i tillämpliga fall harmonisera förfarandena med förfarandena inom ramen för det europeiska territoriella samarbetet.
- (9) Det är dessutom viktigt att främja och underlätta samarbetet mellan unionen och dess partnerländer samt andra deltagande länder till deras ömsesidiga nytta, i synnerhet genom att man på ett optimalt sätt förbättrar och effektiviserar samordningen av de tilldelade medlen och sammanför bidrag från interna och externa instrument i unionens budget, särskilt till nytta för gränsöverskridande samarbete, regionala samarbetsprojekt, infrastrukturprojekt av unionsintresse med involvering av grannländerna och andra samarbetsområden.
- (10) Territoriella enheter längs de gränser som tillhör länder i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och berörda territoriella enheter i de stödmottagare som förtecknas i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 ⁽¹⁾ bör också kunna delta i det gränsöverskridande samarbetet. EES-länderna bör fortsätta att delta i programmen för gränsöverskridande samarbete på grundval av sina egna resurser.
- (11) Det förväntas att de medlemsstater, partnerländer och andra deltagande länder som deltar i det gränsöverskridande samarbetet och i regionalt samarbete tillhandahåller samfinansiering. Detta kommer att stärka ländernas egenansvar, öka de ekonomiska resurser som finns att tillgå inom programmen samt göra det lättare för lokala aktörer att delta.
- (12) För att terminologin i denna förordning ska överensstämma med den som används inom det europeiska territoriella samarbetet bör genomförandedokumenterna för programmen för gränsöverskridande samarbete kallas gemensamma operativa program.
- (13) Stödet till angränsande länder inom den ram som fastställs genom den europeiska grannskapspolitiken bör överensstämma med målen och principerna för unionens yttre politik, särskilt dess utvecklingspolitik, och den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Även samstämmighet med de externa aspekterna av unionens interna politik och instrument bör säkerställas.
- (14) Unionen bör sträva efter den mest effektiva användningen av tillgängliga resurser i syfte att optimera effekterna av sina yttre åtgärder. Detta bör uppnås genom samstämmighet och komplementaritet mellan unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder samt genom skapande av synergieffekter mellan ENI, andra instrument för yttre åtgärder och annan unionspolitik. Detta bör vidare leda till ömsesidigt förstärkande av de program som planeras inom ramen för instrumenten för finansiering av yttre åtgärder.
- (15) Den gemensamma strategin EU–Afrika är relevant för förbindelserna med de nordafrikanska grannländerna i Medelhavsområdet.
- (16) Unionen och dess medlemsstater bör öka samstämmigheten, ändamålsenligheten och komplementariteten hos sina respektive strategier för samarbete med grannländerna. För att se till att unionens och medlemsstaternas samarbete är kompletterande och ömsesidigt förstärkande är det lämpligt att införa bestämmelser om gemensam programplanering som bör genomföras när så är möjligt och lämpligt. Korrekt samarbete och samordning med andra givare utanför unionen bör även säkerställas.
- (17) Unionens stöd enligt denna förordning bör i princip anpassas till partnerländernas motsvarande nationella eller lokala strategier och åtgärder och, när så är lämpligt, till Ryska federationens strategier och åtgärder.
- (18) Kommissionen bör sträva efter att utnyttja de tillgängliga resurserna så effektivt som möjligt genom att använda finansiella instrument med hävstångseffekt. Hävstångseffekten skulle kunna ökas genom att man gör det möjligt att använda och återanvända medel som investeras och genereras via finansieringsinstrument.
- (19) Kampen mot klimatförändringen är en av de stora utmaningar som unionen står inför och snabba internationella åtgärder krävs. Denna förordning bör bidra till att man uppnår målet i kommissionens meddelande av den 29 juni 2011 med titeln *En budget för Europa 2020*, nämligen att den andel av unionens budget som avser klimatåtgärder ska ökas till minst 20 %.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA II) (se sidan 11 i detta nummer av EUT).

- (20) En stabil ram för samarbete med grannländerna om energi och resurser, som överensstämmer med unionens regler för den inre marknaden, bidrar till att stärka unionens säkerhet inom det området.
- (21) Jämställdhet, rättigheter för personer som tillhör minoriteter samt kampen mot diskriminering och ojämlikheter är övergripande mål för alla åtgärder som vidtas inom ramen för denna förordning.
- (22) Unionen har åtagit sig att i sina förbindelser med sina partner runt om i världen främja anständiga arbetsvillkor och social rättvisa samt ratificeringen och det effektiva genomförandet av internationellt erkända arbetsnormer, inbegripet utrotningen av barnarbete, och av multilaterala miljöavtal.
- (23) I denna förordning fastställs en finansieringsram för dess tillämpningsperiod, som ska utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning ⁽¹⁾, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförordningen.
- (24) Under hela utgiftscykeln bör unionens ekonomiska intressen skyddas med hjälp av proportionella åtgärder som ska göra det möjligt att förebygga, upptäcka och utreda oriktigheter, återkräva medel som förlorats eller som utbetalats eller använts felaktigt, och att fastställa sanktioner vid behov. Dessa åtgärder bör vidtas i enlighet med de tillämpliga avtal som ingåtts med internationella organisationer och tredjeländer.
- (25) I syfte att anpassa unionens stöd enligt denna förordning, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på ändring av förteckningen över prioriteringarna för unionens stöd i enlighet med denna förordning och finansiella anslag per programtyp. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (26) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter.
- (27) De genomförandebefogenheter som rör fleråriga gemensamma stödramar, andra programplaneringsdokument och genomförandebestämmelser med särskilda bestämmelser för genomförandet av det gränsöverskridande samarbetet bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (28) Granskningsförfarandet bör i princip tillämpas för antagande av sådana genomförandeaakter, med beaktande av dessa genomförandeaekters karaktär, särskilt deras policyinriktning eller deras ekonomiska konsekvenser, utom när det gäller finansiellt småskaliga åtgärder.
- (29) Gemensamma bestämmelser och förfaranden för genomförandet av unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2014 ⁽³⁾.
- (30) Hur Europeiska utrikestjänsten ska organiseras och arbeta fastställs i rådets beslut 2010/427/EU ⁽⁴⁾.
- (31) I länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken och där anpassningen till unionens regler och normer är ett av de centrala politiska målen har unionen de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla sitt stöd enligt denna förordning. Visst specifikt stöd kan bara tillhandahållas på unionsnivå. Medlemsstaternas övergångserfarenheter kan också bidra till framgången för reformer i de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken och till att främja universella värden i det europeiska grannskapet.
- (32) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av insatsens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

⁽¹⁾ EUT C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2014, av den 11 mars 2014 om fastställande av gemensamma bestämmelser och förfaranden för genomförandet av unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder (se sidan 95 i detta nummer av EUT).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2010/427/EU av den 26 juli 2010 om hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta (EUT L 201, 3.8.2010, s. 30).

- (33) Det är lämpligt att anpassa giltighetstiden för denna förordning efter giltighetstiden för rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013⁽¹⁾. Den här förordningen bör därför gälla från och med den 1 januari 2014 till och med den 31 december 2020.

Artikel 2

Särskilda mål för unionens stöd

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

MÅL OCH PRINCIPER

Artikel 1

Allmänna mål och tillämpningsområde

1. Genom denna förordning inrättas ett europeiskt grannskapsinstrument (ENI) i syfte att göra ytterligare framsteg på vägen mot ett område av delat välstånd och god grannsamja mellan unionen och de länder och territorier som förtecknas i bilaga I (nedan kallade *partnerländerna*) genom utveckling av särskilda förbindelser som bygger på samarbete, fred och säkerhet, ömsesidig ansvarighet och ett gemensamt engagemang för de universella värdena demokrati, rättsstaten och respekten för de mänskliga rättigheterna i enlighet med EU-fördraget.

2. Unionens stöd inom ramen för denna förordning ska användas till gagn för partnerländerna och de områden som omfattas av det gränsöverskridande samarbetet. Det kan också användas till ömsesidig nytta för unionen och partnerländerna.

3. Unionens stöd enligt denna förordning kan också användas i syfte att göra det möjligt för Ryska federationen att delta i gränsöverskridande samarbete, i regionalt samarbete där unionen deltar och i relevanta program som omfattar flera länder, inbegripet i samarbete om utbildning, särskilt studentutbyten.

4. Unionen främjar, utvecklar och befäster värdena frihet, demokrati, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet och respekten för dessa, samt principerna om jämlikhet och rättsstaten, på vilka den är grundad, genom dialog och samarbete med tredjeländer och i enlighet med principerna i internationell rätt. Följaktligen ska finansiering i enlighet med denna förordning vara förenlig med dessa värden och principer samt med unionens åtaganden enligt internationell rätt, med beaktande av unionens politik och ståndpunkter på relevanta områden.

1. Unionens stöd enligt denna förordning ska främst inriktas på främjande av ett ökat politiskt samarbete, en djupgående och hållbar demokrati, en gradvis ekonomisk integration samt ett fördjupat partnerskap med samhällen mellan unionen och partnerländerna och särskilt genomförandet av partnerskaps- och samarbetsavtal, associeringsavtal eller andra nuvarande eller framtida avtal, liksom gemensamt överenskomna handlingsplaner eller motsvarande handlingar.

2. Unionens stöd enligt denna förordning ska särskilt inriktas på följande:

a) Främjande av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, rättsstaten, principerna om jämlikhet och bekämpning av alla former av diskriminering, införande av en djupgående och hållbar demokrati, främjande av god samhällsstyrning, korruptionsbekämpning, stärkande av den institutionella kapaciteten på alla nivåer och utveckling av ett blomstrande civilt samhälle, som även omfattar arbetsmarknadens parter.

b) Gradvis integrering i unionens inre marknad och ökat sektoriellt och sektorsövergripande samarbete, inbegripet genom tillnärmning av lagstiftningen och konvergens av regelverken med unionens och andra relevanta internationella normer samt bättre marknadstillträde, inbegripet genom djupgående och omfattande frihandelsområden samt därmed relaterat institutionsbyggande och investeringar, framför allt på sammanlänkningsområdet.

c) Skapande av förutsättningar för en bättre organisation av den lagliga migrationen och främjande av en väl hanterad rörlighet för människor, för genomförandet av befintliga eller framtida avtal som slutits i enlighet med den övergripande strategin för migration och rörlighet och för främjande av direkta kontakter mellan personer, särskilt avseende kulturell verksamhet samt utbildnings-, yrkes- och idrottsverksamhet.

d) Stöd till samtliga aspekter av smart och hållbar utveckling för alla; fattigdomsminskning, även via utveckling av den privata sektorn och minskad social utestängning; främjande av kapacitetsuppbyggnad inom vetenskap, utbildning och särskilt högre utbildning, teknik, forskning och innovation; främjande av intern ekonomisk, social och territoriell sammanhållning; stöd till landsbygdsutveckling; främjande av folkhälsa; stöd till miljöskydd, klimatsatser och katastrofresiliens.

e) Främjande av förtroendeskapande åtgärder, goda grannförbindelser och andra åtgärder som bidrar till säkerhet i alla former och att konflikter, inbegripet utdragna konflikter, förebyggs och får en lösning.

f) Stärkande av subregionalt, regionalt samarbete och samarbete inom det europeiska grannskapet samt samarbete över gränserna.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 884).

3. Uppnåendet av des särskilda mål som fastställs i punkterna 1 och 2 ska i synnerhet mätas med användning av unionens relevanta periodiska rapporter om genomförandet av den europeiska grannskapspolitiken, samt, när det gäller punkt 2 a, d och e, de relevanta indikatorer som fastställts av internationella organisationer och andra berörda organ; när det gäller punkt 2 b, c och d, omfattningen av partnerländernas anammande av unionens regelverk, i tillämpliga fall; när det gäller punkt 2 c och f, antalet relevanta avtal och samarbetsåtgärder.

De indikatorer som används för att bedöma om de särskilda målen har uppnåtts ska fastställas i förväg och vara tydliga och öppna samt i tillämpliga fall landsspecifika och mätbara och omfatta bland annat demokratiska val som övervakas på lämpligt sätt, respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, ett oberoende rättsväsende, samarbete på området rättvisa, frihet och säkerhet, korruptionsnivån, handelsflöden, jämställdhet samt indikatorer som gör det möjligt att mäta interna ekonomiska klyftor, inbegripet sysselsättningsnivåer.

4. Unionens stöd enligt denna förordning kan också användas på andra relevanta områden när detta är förenligt med den europeiska grannskapspolitikens övergripande mål.

Artikel 3

Politisk ram

1. Partnerskaps- och samarbetsavtalen, associeringsavtalen och andra befintliga eller framtida avtal genom vilka förbindelser upprättas med partnerländer, samt motsvarande kommissionsmeddelanden, Europeiska rådets slutsatser och slutsatser från rådet och relevanta uttalanden från toppmöten eller slutsatser från ministermöten med partnerländerna i den europeiska grannskapspolitiken, inklusive inom ramen för det östliga partnerskapet, unionen för Medelhavsområdet, liksom även relevanta resolutioner från Europaparlamentet, ska utgöra den övergripande politiska ramen för denna förordning för programplaneringen och genomförandet av unionens stöd enligt denna förordning, samtidigt som principen om egenansvar respekteras.

2. De centrala referenspunkterna för de prioriteringar som ska fastställas för unionens stöd enligt denna förordning och för bedömningen av framsteg enligt artikel 2.3. ska utgöras av: handlingsplaner eller andra likvärdiga gemensamt överenskomna dokument, såsom associeringsagendor, mellan partnerländerna och unionen på bilateral och multilateral nivå, inbegripet i förekommande fall inom det östliga partnerskapet och den sydliga dimensionen av den europeiska grannskapspolitiken.

3. Om det inte finns några avtal i den mening som avses i punkt 1 mellan unionen och partnerländerna, får unionens stöd enligt denna förordning ges när det är lämpligt för att fullfölja unionens politiska mål, och det ska då planeras utifrån dessa mål med hänsyn till behoven i det berörda landet.

Artikel 4

Differentiering, partnerskap och samfinansiering

1. Unionens stöd enligt denna förordning som ska ges till varje partnerland i enlighet med artikel 6.1 a ska vara incitamentbaserat och differentieras när det gäller form och belopp, med beaktande av samtliga nedan förtecknande faktorer, så att det återspeglar partnerlandets

- a) behov, med hjälp av sådana indikatorer som befolkning och utvecklingsnivå,
- b) engagemang för och framsteg med att genomföra gemensamt överenskomna mål för politiska, ekonomiska och sociala reformer,
- c) engagemang för och framsteg med att bygga en djup och hållbar demokrati,
- d) partnerskap med unionen, inklusive ambitionsnivån för detta partnerskap,
- e) upptagningsförmåga och de potentiella effekterna av unionens stöd enligt denna förordning.

Sådant stöd ska återspeglas i dokumenten om den fleråriga programplanering som avses i artikel 7.

2. Efter antagande av de programplaneringsdokument som anges i artikel 7, och utan att det påverkar övriga inslag som beskrivs i punkt 1 i den här artikeln, ska den andel tillgängliga resurser som erbjuds partnerländerna anpassas till i första hand deras framsteg med att bygga och konsolidera en djup och hållbar demokrati och med att genomföra de överenskomna politiska, ekonomiska och sociala reformmålen, i enlighet med den incitamentbaserade metoden.

För paraplyprogram som omfattar flera länder ska denna andel fastställas i enlighet med partnerländernas framsteg med att bygga en djup och hållbar demokrati, även med beaktande av deras framsteg med att genomföra de överenskomna reformmål som bidrar till att uppnå det målet.

Partnerländernas framsteg ska regelbundet utvärderas, särskilt genom de lägesrapporter om den europeiska grannskapspolitiken som omfattar trender i förhållande till tidigare år.

Stödet får omprövas i händelse av allvarlig eller ihållande tillbakagång.

3. Den incitamentbaserade strategin ska inte gälla stöd till det civila samhället, direkta personkontakter, inklusive samarbete mellan lokala myndigheter, stöd för förbättring av situationen för de mänskliga rättigheterna eller krisrelaterade stödåtgärder. I händelse av allvarlig eller ihållande tillbakagång får detta stöd höjas.

4. Den incitamentbaserade strategin enligt denna förordning ska regelbundet diskuteras i Europaparlamentet och i rådet.

5. Unionens stöd enligt denna förordning ska i princip fastställas i partnerskap med mottagarna. Partnerskapet ska där så är lämpligt inbegripa följande intressenter vid utarbetandet, genomförandet och övervakningen av unionens stöd:

- a) nationella och lokala myndigheter, samt
- b) det civila samhällets organisationer,

bland annat genom samråd och genom att dessa i god tid får tillgång till relevant information som ger dem möjlighet till meningsfull medverkan i den processen.

6. Unionens stöd enligt denna förordning ska i princip samfinansieras av partnerländerna och andra deltagande länder genom offentliga medel, bidrag från stödmottagarna eller andra källor. Kraven på samfinansiering får frångås i vederbörligen motiverade fall och när detta är nödvändigt för att stödja utvecklingen av det civila samhället och av icke-statliga aktörer, särskilt småskaliga organisationer i det civila samhället, utan att det påverkar kravet på uppfyllande av andra villkor som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾.

Artikel 5

Samstämmighet och samordning mellan givare

1. Det ska sörras för samstämmighet med alla unionens verksamhetsområden som gäller unionens yttre åtgärder och med relevant unionspolitik på andra områden vid genomförandet av denna förordning. I detta syfte ska de åtgärder som finansieras enligt denna förordning, däribland de som förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB), grunda sig på de policydokument avseende det samarbete som avses i artikel 3.1 och 3.2 samt på unionens särskilda intressen, politiska prioriteringar och strategier. Sådana åtgärder ska vara förenliga med åtagandena enligt multilaterala avtal och internationella konventioner i vilka unionen och partnerländerna är parter.

2. Unionen, medlemsstaterna och EIB ska se till att det råder samstämmighet mellan stöd som lämnas enligt denna förordning och annat stöd som lämnas av unionen, medlemsstaterna och europeiska finansinstitut.

3. Unionen och medlemsstaterna ska samordna sina respektive stödprogram till förmån för ett ändamålsenligare och effektivare genomförande av stödet och den politiska dialogen och för att förhindra överlappande stöd, i linje med de fastställda principerna för förstärkt operativ samordning inom det externa stödet och för harmoniseringen av politik och förfaranden. Samordningen ska innefatta regelbundna samråd och ofta förekommande utbyten av relevant information under stödprocessen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

sens olika faser, särskilt på fältet. Gemensam programplanering ska användas närhelst det är möjligt och lämpligt. När detta inte kan uppnås ska andra arrangemang, till exempel delegerat samarbete och överföringsarrangemang övervägas för att säkerställa högsta möjliga grad av samordning.

Kommissionen ska rapportera om den gemensamma programplaneringen med medlemsstaterna i den rapport som avses i artikel 17 i förordning (EU) nr 236/2014 och ska låta rekommendationer ingå om den gemensamma programplaneringen inte helt och hållet förverkligades.

4. Unionen ska tillsammans med medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder, inbegripet samråd i ett tidigt skede av programplaneringsprocessen, för att säkerställa komplementaritet, fullgod samordning och effektivt samarbete med multilaterala och regionala organisationer och enheter, däribland europeiska finansinstitut, internationella finansinstitut, Förenta nationernas organ, fonder och program, privata och politiska stiftelser samt givare utanför unionen.

5. De dokument som avses artikel 7.2 och 7.3 ska så långt möjligt även avse andra unionsgivares verksamhet.

AVDELNING II

VÄGLEDANDE PROGRAMPLANERING OCH TILLDELNING AV MEDEL

Artikel 6

Typ av program

1. Unionens stöd enligt denna förordning ska programplaneras inom ramen för följande:

- a) Bilaterala program som omfattar unionsstöd till ett partnerland.
- b) Program som omfattar flera länder och som griper sig an utmaningar som är gemensamma för alla eller ett antal partnerländer, på grundval av prioriteringarna i det östliga partnerskapet och den sydliga dimensionen av den europeiska grannskapspolitiken och med beaktande av det arbete som utförs inom ramen för unionen för Medelhavsområdet, samt regionalt och subregionalt samarbete mellan i första hand minst två partnerländer, inklusive inom ramen för den nordliga dimensionen och Svartahavssynergien. Detta kan inbegripa Ryska federationen i enlighet med artikel 1.3.
- c) Program för gränsöverskridande samarbete mellan en eller flera medlemsstater, å ena sidan, och en eller flera partnerländer och/eller Ryska federationen (nedan kallade *andra deltagande länder i det gränsöverskridande samarbetet*), å andra sidan, längs deras gemensamma del av unionens yttre gräns.

2. Prioriteringarna för unionens stöd enligt denna förordning anges i bilaga II.

3. Unionens stöd enligt denna förordning ska genomföras i enlighet med förordning (EU) nr 236/2014 och, när det gäller de program som avses i artikel 6.1 c i den här förordningen, även i överensstämmelse med de genomförandebestämmelser som anger särskilda bestämmelser för genomförandet av det gränsöverskridande samarbetet som avses i artikel 12 i den här förordningen.

Artikel 7

Programplanering och vägledande tilldelning av medel för vägledande program som omfattar ett eller flera länder

1. De vägledande finansiella anslagen för nationella program ska fastställas på grundval av de kriterier som anges i artikel 4.1.

2. För länder för vilka de dokument som avses i artikel 3.2 i denna förordning finns, ska en övergripande flerårig gemensam stödrum antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.3 i förordning (EU) nr 236/2014. Den ramen ska innehålla

- a) en översyn av de framsteg som gjorts när det gäller den politiska ramen och förverkligandet av tidigare överenskomna mål samt en lägesbedömning av förbindelserna mellan unionen och partnerlandet som bland annat ska omfatta partnerlandets ambitionsnivå för partnerskapet med unionen,
- b) ett fastställande av målen och prioriteringarna för unionens stöd, främst valda bland dem som ingår i de dokument som avses i artikel 3.2 i denna förordning och i partnerländernas strategier eller planer, om dessa strategier eller planer är i överensstämmelse med den övergripande politiska ramen, och i fråga om vilka unionens regelbundna bedömningar har visat att det finns behov av stöd,

c) de förväntade resultaten, och

d) den vägledande finansieringsnivån fördelat per prioritering.

De vägledande finansiella anslagen för varje gemensam stödrum ska ges i form av ett intervall på högst 20 % av dessa anslag.

En gemensam stödrams varaktighet ska i princip motsvara varaktigheten för de relevanta dokument som avses i artikel 3.2 i denna förordning.

3. För länder för vilka de dokument som avses i artikel 3.2 i denna förordning inte finns, ska ett övergripande programplaneringsdokument som inbegriper en strategi och ett flerårigt vägledande program antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.3 i förordning (EU) nr 236/2014. I det dokumentet ska

- a) unionens åtgärdsstrategi fastställas på grundval av en analys av situationen i det berörda landet, av dess förbindelser med unionen och av partnerländernas strategier eller planer om dessa strategier eller planer är i överensstämmelse med den övergripande politiska ramen,

b) målen och prioriteringarna för unionens stöd anges,

c) de förväntade resultaten anges, och

d) den vägledande finansieringsnivån per prioritering anges.

Åtföljande vägledande finansiella anslag ska ges i form av ett intervall på högst 20 % av dessa anslag. Programplaneringsdokumentet ska ha en lämplig flerårig varaktighet.

4. För program som omfattar flera länder, ska ett övergripande programplaneringsdokument som inbegriper en strategi och ett flerårigt vägledande program antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.3 i förordning (EU) nr 236/2014. I det ska

- a) de mål och prioriteringar som gäller för unionens stöd till regionen eller subregionen fastställas, vilka i förekommande fall ska återspegla de prioriteringar som fastställts inom ramen för det östliga partnerskapet eller unionen för Medelhavsområdet,

b) de förväntade resultaten anges, och

c) den vägledande finansieringsnivån per prioritering anges.

De vägledande finansiella anslagen för program som omfattar flera länder ska fastställas på grundval av transparenta och objektiva kriterier.

Programplaneringsdokumentet ska ha en lämplig flerårig varaktighet.

5. Dokumenten för den gemensamma stödramen ska vid behov ses över, även mot bakgrund av unionens relevanta periodiska rapporter och med beaktande av arbetet i de gemensamma organ som inrättas enligt avtalen med partnerländerna, och får revideras i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.3 i förordning (EU) nr 236/2014. De programplaneringsdokument som avses i punkterna 3 och 4 i den här artikeln ska ses över efter halva tiden eller när det visar sig nödvändigt och får revideras i enlighet med samma förfarande.

6. För att underlätta genomförandet av den incitamentbaserade strategi som avses i artikel 4.2 ska ett belopp på uppskattningsvis 10 % av den finansieringsram som anges i artikel 17.1 anslås till paraplyprogram som omfattar flera länder och som kommer att komplettera de nationella finansiella anslag som avses i artikel 7.2 och 7.3. I de relevanta kommissionsbesluten om inrättande av dessa paraplyprogram ska de länder som kan få anslag specificeras, varvid de faktiska anslagen ska beslutas på grundval av de framsteg som gjorts i riktning mot en djup och hållbar demokrati och genomförandet av överenskomna reformmål som bidrar till att uppnå det målet.

7. När det är nödvändigt att mer effektivt genomföra åtgärder till ömsesidig nytta för unionen och partnerländerna, på områden såsom transnationellt samarbete och sammanlänningar, får finansiering inom ramen för denna förordning sammanföras med finansiering enligt andra relevanta unionsförordningar. I sådana fall ska kommissionen besluta vilken enda uppsättning regler som ska tillämpas på genomförandet.

8. Medlemsstaterna ska delta i programplaneringsprocessen i enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 236/2014. Dessa medlemsstater och andra givare som har åtagit sig att samfällt programplanera sitt stöd med unionen ska vara särskilt involverade i denna. Programplaneringsdokumenten kan vid behov också täcka deras bidrag.

9. Om medlemsstaterna och andra givare har åtagit sig att gemensamt programplanera sitt stöd, får ett gemensamt flerårigt programplaneringsdokument ersätta den gemensamma stödramen och de programplaneringsdokument som avses i punkterna 3 och 4, på villkor att det uppfyller de krav som anges i de punkterna.

10. I händelse av kris eller hot mot demokratin, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna eller vid naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människan får en särskild översyn utföras av programplaneringsdokumenten. Denna översyn i en nödsituation ska säkerställa att samstämmigheten mellan unionens politik, unionens stöd enligt denna förordning och stöd som ges enligt andra av unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder bibehålls. En sådan översyn får leda till att reviderade programplaneringsdokument antas. Om så är fallet ska kommissionen översända de reviderade programplaneringsdokumenten till Europaparlamentet och rådet för kännedom inom en månad efter antagandet.

11. Vid all programplanering och programöversyn som genomförs efter offentliggörandet av den rapport om halvtidsöversyn som avses i artikel 17 i förordning (EU) nr 236/2014 ska resultaten, rön och slutsatserna i den rapporten beaktas.

b) För sjögränser som omfattar de territoriella enheter som motsvarar Nuts 3-nivå eller likvärdig nivå utmed sjögränserna mellan medlemsstaterna och de andra deltagande länderna i det gränsöverskridande samarbetet, med ett inbördes avstånd på högst 150 kilometer, utan att det påverkar eventuella nödvändiga justeringar för att säkerställa samstämmighet och kontinuitet i samarbetet.

c) Runt ett avrinningsområde, som omfattar de territoriella enheter i kustområden som motsvarar Nuts 2-nivå eller likvärdig nivå som gränsar till ett avrinningsområde som är gemensamt för medlemsstaterna och de andra deltagande länderna i det gränsöverskridande samarbetet.

2. För att se till att det befintliga samarbetet fullföljs och i andra motiverade fall, samt i syfte att bidra till att uppnå programmets mål, får territoriella enheter som gränsar till dem som avses i punkt 1 delta i gränsöverskridande samarbete. Villkoren för angränsande territoriella enheters deltagande i samarbetet ska fastställas i de gemensamma operativa programmen.

3. I vederbörligen motiverade fall får betydande sociala, ekonomiska eller kulturella centrum i medlemsstaterna eller i de andra deltagande länderna i det gränsöverskridande samarbetet som inte gränsar till stödberättigande territoriella enheter inbegripas på villkor att deras deltagande bidrar till uppnåendet av de mål som fastställs i programplaneringsdokumentet. Villkoren för dessa centrums deltagande i samarbetet ska fastställas i de gemensamma operativa programmen.

4. När program fastställs i enlighet med punkt 1 b får kommissionen, i samförstånd med deltagarna, föreslå att de geografiska kriterierna för stödberättigande utsträcks till att omfatta hela den territoriella enhet på Nuts 2-nivå på vars område den territoriella enheten på Nuts 3-nivå är belägen.

5. Det gränsöverskridande samarbetet ska syfta till att uppvisa samstämmighet med målen för befintliga och framtida makroregionala strategier.

AVDELNING III

GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE

Artikel 8

Geografiska kriterier för stödberättigande

1. De program för gränsöverskridande samarbete som avses i artikel 6.1 c får inrättas för följande områden:

a) För landgränser som omfattar de territoriella enheter som motsvarar nivå 3 enligt den gemensamma nomenklaturen för statistiska territoriella enheter (Nuts) eller likvärdig nivå utmed landgränserna mellan medlemsstater och andra deltagande länder i det gränsöverskridande samarbetet, utan att det påverkar eventuella nödvändiga justeringar för att säkerställa samstämmighet och kontinuitet i samarbetet, och i enlighet med artikel 9.4.

Artikel 9

Programplanering och tilldelning av medel för gränsöverskridande samarbete

1. Ett programplaneringsdokument ska utarbetas i syfte att fastställa följande:

a) De strategiska målen för det gränsöverskridande samarbetet samt prioriteringarna för och de förväntade resultaten av detta samarbete.

b) Förteckningen över de gemensamma operativa program som ska inrättas.

- c) En vägledande fördelning av resurser mellan de program för land- och sjögränser som avses i artikel 8.1 a och b och de program för avrinningsområden som avses i artikel 8.1 c.
- d) De vägledande fleråriga anslagen för varje gemensamt operativt program.
- e) De territoriella enheter som har behörighet att delta i varje gemensamt operativt program, och de territoriella enheter och centrum som avses i artikel 8.2, 8.3 och 8.4.
- f) Vägledande anslag för stöd till, när så är lämpligt, horisontell kapacitetsutbyggnad, arbete i nätverk och erfarenhetsutbyte mellan program.
- g) Bidrag till de transnationella program som inrättats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 ⁽¹⁾, i vilka partnerländer och/eller Ryska federationen deltar.

Programplaneringsdokumentet ska omfatta en period på sju år och antas av kommissionen i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.3 i förordning (EU) nr 236/2014. Det ska ses över efter halva tiden eller när det visar sig nödvändigt och får revideras i enlighet med det förfarandet.

2. De gemensamma operativa programmen ska samfinansieras av Eruf. Det totala beloppet på bidraget från Eruf ska fastställas i enlighet med artikel 4.4 i förordning (EU) nr 1299/2013. Den här förordningen ska tillämpas på användningen av det bidraget.

3. Instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA II) som inrättas genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2014 får användas för att samfinansiera gemensamma operativa program i vilka stödmottagare som förtecknas i bilaga I till den förordningen deltar. Den här förordningen ska tillämpas på användningen av den samfinansieringen.

4. De vägledande anslagen till de gemensamma operativa programmen ska främst grundas på objektiva kriterier, särskilt folkmängden i de stödberättigande territoriella enheterna såsom de definieras i artikel 8.1 a, b och c. Vid fastställandet av de vägledande anslagen, får anpassningar ske för att avspegla behovet av att hitta en balans mellan bidragen från Eruf och de bidrag som lämnas inom ramen för denna förordning, samt andra faktorer som påverkar samarbetets intensitet, såsom gränsområdenas särdrag och deras kapacitet att förvalta och tillgodogöra sig unionens stöd.

Artikel 10

Gemensamma operativa program

1. Det gränsöverskridande samarbetet ska genomföras genom fleråriga gemensamma operativa program som avser samarbete rörande en gräns eller en grupp av gränser och som omfattar

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete (EUT L 347, 20.12.2013, s. 259).

fleråriga åtgärder som är inriktade på en sammanhängande uppsättning prioriteringar och som får genomföras med unionens stöd. De gemensamma operativa programmen ska grunda sig på de programplaneringsdokument som avses i artikel 9.1. De ska inbegripa en sammanfattande beskrivning av de förvaltnings- och kontrollsystem som omfattar de punkter som anges i artiklarna 11.2 och 12.2.

2. De gemensamma operativa programmen för land- och sjögränser ska inrättas för varje enskild gräns på lämplig territoriell nivå och inbegripa territoriella enheter som tillhör en eller flera medlemsstater och ett eller flera andra deltagande länder i det gränsöverskridande samarbetet.

3. De gemensamma operativa programmen kring avrinningsområden ska vara multilaterala, ha inrättats på lämplig territoriell nivå och inbegripa territoriella enheter som gränsar till ett gemensamt avrinningsområde som tillhör flera deltagande länder, inbegripet minst en medlemsstat och ett annat deltagande land i det gränsöverskridande samarbetet. De får inbegripa bilateral verksamhet till stöd för samarbete mellan en medlemsstat och ett annat deltagande land i det gränsöverskridande samarbetet.

4. Inom ett år efter godkännande av det programplaneringsdokument som avses i artikel 9.1, och efter antagande av de genomförandebestämmelser som anger särskilda bestämmelser för genomförandet av det gränsöverskridande samarbetet, ska de deltagande länderna för kommissionen gemensamt lägga fram förslag till gemensamma operativa program. Kommissionen ska anta varje gemensamt operativt program efter att inom den tidsfrist som är fastställd i genomförandebestämmelserna ha bedömt om det är förenligt med denna förordning, programplaneringsdokumentet och genomförandebestämmelserna. Kommissionen ska förelägga Europaparlamentet och medlemsstaterna de gemensamma operativa programmen för kännedom inom en månad efter det att dessa program har antagits.

5. Områden i andra länder än medlemsstaterna eller andra deltagande länder i det gränsöverskridande samarbetet, som gränsar till stödberättigande områden enligt definitionen i artikel 8.1 a och b eller gränser till ett gemensamt avrinningsområde där ett gemensamt operativt program håller på att inrättas, får omfattas av ett gemensamt operativt program och erhålla unionens stöd enligt denna förordning på de villkor som fastställts i det programplaneringsdokument som avses i artikel 9.1.

6. Kommissionen och de deltagande länderna ska vidta lämpliga åtgärder för att se till att de program för gränsöverskridande samarbete, särskilt för avrinningsområden, som inrättas enligt denna förordning och de transnationella samarbetsprogram som inrättas enligt förordning (EU) nr 1299/2013 och som har en delvis överlappande geografisk täckning kompletterar varandra fullt ut och är ömsesidigt förstärkande.

7. De gemensamma operativa programmen får på initiativ av de deltagande länderna eller kommissionen revideras av bl.a. följande anledningar:

- a) Ändrade prioriteringar för samarbetet eller socioekonomisk utveckling.
- b) Resultaten av genomförandet av de berörda åtgärderna och resultaten av övervaknings- och utvärderingsprocessen.
- c) Behovet att justera tillgängliga belopp och omfördela resurserna.

8. Senast vid utgången av det kalenderår som följer på det år då gemensamma operativa program antogs ska kommissionen ingå en finansieringsöverenskommelse med de andra deltagande länderna i det gränsöverskridande samarbetet. Finansieringsöverenskommelsen ska inbegripa de rättsliga bestämmelser som krävs för att genomföra ett gemensamt operativt program och får undertecknas gemensamt av de andra deltagande länderna och av den förvaltningsmyndighet som avses i artikel 12.2 c eller av det land som är värd för förvaltningsmyndigheten.

Om nödvändigt ska ett avtal, exempelvis i form av ett samförståndsavtal, ingås mellan de deltagande länderna och förvaltningsmyndigheten i syfte att fastställa de berörda ländernas särskilda finansiella ansvar och programspecifika genomförandemetoder, inbegripet deras uppgifter och ansvar för förvaltning och administration.

9. Ett gemensamt operativt program som omfattar mer än ett annat deltagande land i det gränsöverskridande samarbetet ska inrättas om minst ett annat deltagande land i det gränsöverskridande samarbetet undertecknar finansieringsöverenskommelsen. Andra deltagande länder i det gränsöverskridande samarbetet som omfattas av ett program som inrättats får när som helst ansluta sig till programmet genom att underteckna finansieringsöverenskommelsen.

10. Om ett deltagande land åtar sig att samfinansiera ett gemensamt operativt program, ska formerna och de nödvändiga garantierna för revisionen, tillhandahållandet, användningen och övervakningen av samfinansieringen klargöras i det programmet. Den därmed sammanhängande finansieringsöverenskommelsen ska undertecknas av samtliga deltagande länder och det gemensamma operativa programmens förvaltningsmyndighet eller av det land som är värd för förvaltningsmyndigheten.

11. De gemensamma operativa programmen får även föreskriva ett ekonomiskt bidrag från och till finansieringsinstrument, som kan kombineras med stöd, om inte annat följer av bestämmelserna i dessa instrument, under förutsättning att detta bidrar till att prioriteringarna för dessa program uppnås.

12. I enlighet med partnerskapsprincipen ska de deltagande länderna och, i förekommande fall, deras lokala myndigheter gemensamt välja ut de åtgärder som överensstämmer med prioriteringarna och åtgärderna i ett gemensamt operativt program och som därmed kan få unionens stöd.

13. I särskilda och vederbörligen motiverade fall, då

- a) ett gemensamt operativt program inte kan läggas fram på grund av problem som uppstår i förbindelserna mellan de deltagande länderna eller mellan unionen och ett annat deltagande land i det gränsöverskridande samarbetet,
- b) ett gemensamt operativt program inte kan genomföras på grund av problem i förbindelserna mellan deltagande länder,
- c) de deltagande länderna inte har förelagt kommissionen ett gemensamt operativt program senast den 30 juni 2017, eller
- d) inget av de andra deltagande länderna i det gränsöverskridande samarbete som omfattas av programmet har undertecknat den berörda finansieringsöverenskommelsen senast vid utgången av det år som följer efter antagandet av programmet,

ska kommissionen vidta de åtgärder som är nödvändiga, efter samråd med den eller de berörda medlemsstaterna, för att göra det möjligt för den eller de berörda medlemsstaterna att använda bidraget från Eruf till det gemensamma operativa programmet i enlighet med artikel 4.7 och 4.8 i förordning (EU) nr 1299/2013.

14. Om de gränsöverskridande samsarbetsåtgärder eller gränsöverskridande samsarbetsprogram som ett budgetmässigt åtagande ska täcka sträcker sig över fler än ett budgetår får åtagandet delas upp i årliga delåtaganden.

Artikel 11

Förvaltning av gemensamma operativa program

1. De gemensamma operativa programmen ska normalt genomföras genom delad förvaltning med medlemsstaterna. De deltagande länderna får dock föreslå att genomförandet ska ske genom indirekt förvaltning, genom en enhet som förtecknas i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 och i enlighet med de genomförandebestämmelser som avses i artikel 12.2 i den här förordningen.

2. Kommissionen ska på grundval av tillgänglig information övertyga sig om att medlemsstaten, vid delad förvaltning, eller det andra deltagande landet i det gränsöverskridande samarbetet eller den internationella organisationen, vid indirekt förvaltning, har inrättat och använder förvaltnings- och kontrollsystem som uppfyller kraven i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, den här förordningen och de genomförandebestämmelser som avses i artikel 12.2 i den här förordningen.

Medlemsstaterna, andra deltagande länder i det gränsöverskridande samarbetet och berörda internationella organisationer ska se till att deras förvaltnings- och kontrollsystem fungerar effektivt, att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att principen om sund ekonomisk förvaltning följs. De ska ansvara för förvaltningen och kontrollen av programmen.

Kommissionen får kräva att medlemsstaten eller det andra deltagande landet i det gränsöverskridande samarbetet eller den berörda internationella organisationen undersöker ett klagomål som ingetts till kommissionen avseende valet eller genomförandet av de åtgärder som stöds enligt denna avdelning eller avseende förvaltnings- och kontrollsystemets funktionssätt.

3. Utgifter som uppkommit efter det att ett gemensamt operativt program ingetts till kommissionen ska vara stödberättigande från och med den 1 januari 2014 för att det ska vara möjligt att på lämpligt sätt förbereda de gemensamma operativa programmen för genomförandet.

4. Om stödberättigandet är begränsat i enlighet med artikel 8.7 i förordning (EU) nr 236/2014 ska den enhet som avses i punkt 1 i den här artikeln, och som får inleda ansökningsomgångar och anbudsförfaranden, ha rätt att som stödberättigade anbudsgivare godkänna sökande och kandidater från icke-stödberättigade länder, eller varor av icke-stödberättigande ursprung, i enlighet med artiklarna 8.2 och 9.3 i förordning (EU) nr 236/2014.

Artikel 12

Genomförandebestämmelser för det gränsöverskridande samarbetet

1. Genomförandebestämmelser med särskilda bestämmelser för genomförandet av denna avdelning ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.3 i förordning (EU) nr 236/2014.

2. Genomförandebestämmelserna ska inbegripa detaljerade bestämmelser om bland annat följande:

- a) Samfinansieringsgrad och metoder för samfinansieringen.
- b) Innehåll, utarbetande, ändring och avslutande av gemensamma operativa program.
- c) Roll och funktion hos programstrukturerna, t.ex. den gemensamma övervakningskommittén, förvaltningsmyndigheten och dess gemensamma tekniska sekretariat, inbegripet deras ställning, effektiv identifiering av dessa, deras redovisningskyldighet och ansvar, en beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemen, samt villkoren för den tekniska och ekonomiska förvaltningen av unionens stöd, inbegripet utgifternas stödberättigande.
- d) Återkravsförfaranden i samtliga deltagande länder.
- e) Övervakning och utvärdering.
- f) Insatser för att öka synligheten och informationsverksamhet.
- g) Delad och indirekt förvaltning i enlighet med artikel 6.2 i förordning (EU) nr 236/2014.

AVDELNING IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 13

Delegering av befogenhet

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 14 om ändring av bilaga II. Efter offentliggörandet av rapporten om halvtidsöversyn och på grundval av rekommendationerna i den rapporten ska kommissionen särskilt anta en delegerad akt om ändring av bilaga II senast den 31 mars 2018.

Artikel 14

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 13 ska ges till kommissionen till och med den 31 december 2020.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 13 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 13 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 15

Kommitté

Kommissionen ska biträdas av kommittén för det europeiska grannskapsinstrumentet. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

Artikel 16

Deltagande av ett tredjeland som inte omfattas av artikel 1

1. I vederbörligen motiverade fall och i syfte att säkerställa unionsfinansieringens samstämmighet och effektivitet eller för att främja regionalt eller regionöverskridande samarbete, får kommissionen, från fall till fall, besluta att utöka stödberättigandet för särskilda åtgärder i enlighet med det artikel 2 i förordning (EU) nr 236/2014 till länder, territorier och områden som annars inte skulle vara berättigade till finansiering.

Utan hinder av artikel 8.1 i förordning (EU) nr 236/2014 får fysiska och juridiska personer från de berörda länderna, territorierna och områdena delta i förfarandena för att genomföra sådana åtgärder.

2. De möjligheter som avses i punkt 1 i den här artikeln får föreskrivas i de programplaneringsdokument som avses i artikel 7.

Artikel 17

Finansieringsram

1. Finansieringsramen för genomförandet av denna förordning under perioden 2014–2020 ska vara 15 432 634 000 EUR i löpande priser. Upp till 5 % av finansieringsramen ska tilldelas de program för gränsöverskridande samarbete som avses i artikel 6.1 c.

2. De årliga anslagen ska godkännas av Europaparlamentet och rådet inom gränserna för den fleråriga budgetramen.

3. I enlighet med artikel 18.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 ⁽¹⁾, ska ett preliminärt belopp på 1 680 000 000 EUR från de olika instrumenten för finansiering av yttre åtgärder, nämligen instrumentet för utvecklingssamarbete inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 ⁽²⁾, ENI, instrument för stöd inför anslutningen (IPA II) inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 och partnerskapsinstrumentet inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 234/2014 ⁽³⁾, anslås till insatser inom rörlighet i

utbildningssyfte till eller från partnerländer i, den mening som avses i förordning (EU) nr 1288/2013, och till samarbete och politisk dialog med myndigheter, institutioner och organisationer från dessa länder. Förordning (EU) nr 1288/2013 ska gälla för användningen av dessa medel.

Medlen ska göras tillgängliga endast på grundval av två fleråriga anslag som ska omfatta de fyra första åren respektive de tre återstående åren. Tilldelningen av dessa medel ska återspeglas i den fleråriga vägledande programplaneringen som föreskrivs i denna förordning, i linje med fastställda behov och prioriteringar hos länderna i fråga. Anslagen får ses över vid betydande oförutsedda omständigheter eller vid betydande politiska förändringar i linje med prioriteringarna för unionens yttre åtgärder.

Artikel 18

Europeiska utrikestjänsten

Denna förordning ska tillämpas i överensstämmelse med beslut 2010/427/EU.

Artikel 19

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 januari 2014 till och med den 31 december 2020.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg 11 mars 2014.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

D. KOURKOULAS

Ordförande

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av "Erasmus+": Unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott och om upphävande av besluten nr 1719/2006/EG, nr 1720/2006/EG och nr 298/2008/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 50).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete för perioden 2014–2020 (se sidan 44 i detta nummer av EUT).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 234/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA II) (se sidan 77 i detta nummer av EUT).

BILAGA I

De partnerländer som avses i artikel 1 är

Algeriet
Armenien
Azerbajdzjan
Vitryssland
Egypten
Georgien
Israel
Jordanien
Libanon
Libyen
Republiken Moldavien
Marocko
Det ockuperade palestinska området
Syrien
Tunisien
Ukraina

BILAGA II

Prioriteringar för unionens stöd enligt denna förordning

För att stödja uppnåendet av de särskilda mål som föreskrivs i artikel 2, även med beaktande av gemensamt överenskomna dokument enligt artikel 3.2, får unionens finansiering användas för de prioriteringar som avses i punkterna 1, 2 och 3 i denna bilaga.

Vissa av prioriteringarna kan vara relevanta för mer än en typ av program. Eventuella ändringar av denna vägledande förteckning över prioriteringar ska respektera principen om delat ansvar.

Övergripande frågor, bland annat om djup och hållbar demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet, korruptionsbekämpning och miljö, ska behandlas inom ramen för dessa prioriteringar.

1. Unionens stöd på bilateral nivå ska på lämpligt sätt användas för bland annat följande prioriteringar:

- Mänskliga rättigheter, goda styrelseformer och rättsstatsprincipen, inbegripet reform av rättsväsendet, av offentlig förvaltning och av säkerhetssektorn.
- Institutionellt samarbete och kapacitetsutveckling, bland annat för genomförande av unionsavtal.
- Stöd till civilsamhällets aktörer och deras roll vid reformprocesser och övergång till demokrati.
- Hållbar ekonomisk utveckling för alla, inbegripet på regional och lokal nivå och territoriell sammanhållning.
- Utveckling av de sociala sektorer för i synnerhet ungdomar, med inriktning på social rättvisa och sammanhållning och sysselsättning.
- Utveckling av handeln och den privata sektorn, inbegripet stöd till små och medelstora företag, sysselsättning och genomförande av djupgående och omfattande frihandelsområden.
- Jordbruk och landsbygdsutveckling, inbegripet livsmedelstrygghet.
- Hållbar förvaltning av naturresurser.
- Energisektorn med inriktning på energieffektivitet och förnybar energi.
- Transporter och infrastruktur.
- Utbildning och kompetensutveckling, inbegripet yrkesutbildning och allmän utbildning.
- Rörlighet och migrationshantering, inbegripet skydd av migranter.
- Förtroendeskapande åtgärder och andra åtgärder som bidrar till att konflikter förebyggs och får en lösning, inbegripet stöd till drabbade befolkningar samt återuppbyggnad.

De prioriteringar som anges i denna punkt får bidra till mer än ett av målen i denna förordning.

2. Unionens stöd ska när det förekommer på en nivå som rör flera länder på lämpligt sätt användas för bland annat följande prioriteringar:

- Mänskliga rättigheter, goda styrelseformer och rättsstatsprincipen.
- Institutionellt samarbete och kapacitetsutveckling.
- Regionalt samarbete, särskilt inom ramen för det östliga partnerskapet, unionen för Medelhavsområdet och partnerskapet för demokrati och delat välstånd.
- Högre utbildning och kompetensutveckling, student- och personalrörlighet, ungdom och kultur.
- Hållbar ekonomisk utveckling, utveckling av handel och av privata sektorn samt stöd till små och medelstora företag.
- Energisektorn, inbegripet energinät.
- Transporter och sammankoppling av infrastruktur.
- Hållbar förvaltning av naturresurser, inbegripet vatten, grön tillväxt, miljö samt anpassning till och begränsning av klimatförändringar.
- Stöd till det civila samhället.
- Rörlighet och migrationshantering.
- Förtroendeskapande åtgärder och andra åtgärder som bidrar till att konflikter förebyggs och får en lösning.

De prioriteringar som anges i denna punkt får bidra till mer än ett av målen i denna förordning.

3. Unionens stöd via det gränsöverskridande samarbetet ska på lämpligt sätt användas för följande prioriteringar:

- Ekonomisk och social utveckling.
- Miljö, folkhälsa, säkerhet och trygghet.
- Rörlighet för personer, varor och kapital.

De prioriteringar som anges i denna punkt avspeglar gemensamma utmaningar. De utgör ramen för identifiering av särskilda prioriteringar med de deltagande länderna i det gränsöverskridande samarbetet. Organisationer i det civila samhället kommer att involveras när programmen ska utvecklas och kommer att tillsammans med lokala och regionala myndigheter vara deras viktigaste stödmottagare.

Anslagsfördelning per programtyp

Bilaterala program: upp till 80 %

Program som omfattar flera länder: upp till 35 %

Gränsöverskridande samarbete: upp till 5 %

Europeiska kommissionens förklaring om den strategiska dialogen med Europaparlamentet ⁽¹⁾

På grundval av artikel 14 i EU-fördraget kommer Europeiska kommissionen att genomföra en strategisk dialog med Europaparlamentet innan programplaneringen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument, och efter en första konsultation av dess relevanta stödmottagare, där så är lämpligt. Europeiska kommissionen kommer att förelägga Europaparlamentet relevanta tillgängliga dokument om programplaneringen med vägledande tilldelningar per land/region, och, inom varje land/region, prioriteringar, möjliga resultat och vägledande anslag som avsatts för varje prioritering för geografiska program, liksom uppgifter om vilka stöd-villkor som valts (*). Europeiska kommissionen kommer att förelägga Europaparlamentet relevanta tillgängliga dokument om programplaneringen med de tematiska prioriteringarna, eventuella resultat, uppgifter om vilka stöd-villkor som valts (*) och de finansiella anslagen för de prioriteringar som anges i de tematiska programmen. Europeiska kommissionen kommer att ta hänsyn till Europaparlamentets ståndpunkt i frågan.

Europeiska kommissionen kommer att genomföra en strategisk dialog med Europaparlamentet i samband med översynen efter halva tiden och före en omfattande översyn av programdokumenten under den period som denna förordning är i kraft.

Europeiska kommissionen kommer på uppmaning av Europaparlamentet att redogöra för var Europaparlamentets synpunkter har beaktats i programdokumenten och all annan uppföljning till den strategiska dialogen.

⁽¹⁾ Europeiska kommissionen kommer att vara representerad på den ansvarige kommissionsledamotens nivå.

(*) I tillämpliga fall.

Europeiska kommissionens förklaring om användningen av genomförandeakter för att fastställa regler för genomförandet av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA II)

Europeiska kommissionen anser att bestämmelserna för genomförandet av program för gränsöverskridande samarbete så som de fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2014 av den 11 mars 2014 om fastställande av gemensamma bestämmelser och förfaranden för genomförandet av unionens instrument för finansiering av externa åtgärder och andra specifika mer detaljerade genomförandebestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA II), syftar till att komplettera den grundläggande rättsakten och därför bör vara delegerade akter som antas på grundval av artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Europeiska kommissionen kommer inte att motsätta sig antagandet av den text som medlagstiftarna enats om. Kommissionen erinrar om att frågan om avgränsning mellan artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget för närvarande granskas av domstolen i "biocidmålet".

Europaparlamentets uttalande om avbrytande av stöd som beviljas inom ramen för finansiella instrument

Europaparlamentet noterar att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 233/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete för perioden 2014-2020, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 232/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett europeiskt grannskapsinstrument, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 234/2014 av den 11 mars 2014 om inrättandet av ett partnerskapsinstrument för samarbete med tredjeländer och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 av den 11 mars 2014 om inrättandet av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA II) inte innehåller några uttryckliga hänvisningar till möjligheten att avbryta stöd i fall där ett mottagarland inte efterlever de grundläggande principer som anges i respektive instrument, och särskilt principerna om demokrati, respekt för rättsstatsprincipen och för de mänskliga rättigheterna.

Europaparlamentet anser att ett uppskjutande av bistånd inom ramen för dessa instrument skulle ändra den totala finansiering som överenskommits i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Som medlagstiftare och medlem i budgetmyndigheten har Europaparlamentet därför rätt att till fullo utöva sina befogenheter i detta avseende, om ett sådant beslut fattas.
